

Ministerie van Justitie en Veiligheid
Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

's-Hertogenbosch, 3 april 2026

Betreft: Wetsvoorstel Afbouw interlandelijk adoptie en vereenvoudiging identiteitsherstel

Geachte commissieleden,

Namens Fiom, het landelijk expertisecentrum op het gebied van ongewenste zwangerschap, verwantschapsvragen en adoptie, geven wij graag een reactie op het ter consultatie voorliggende wetsvoorstel *Afbouw Interlandelijke Adoptie en Vereenvoudiging Identiteitsherstel*. Vanuit onze rol als expertisecentrum en ook vanuit onze rol als hulpverlener ondersteunen wij jarenlang mensen die te maken hebben met vraagstukken rondom afstand, adoptie, afstamming en ontstaansgeschiedenis. Het wetsvoorstel raakt daarmee direct aan de belangen van verschillende doelgroepen met wie wij in de praktijk werken, waaronder vrouwen die afstand hebben gedaan of overwogen afstand te doen, afgestanen / geadopteerden en mensen met een kinderwens die adoptie overwegen.

Binnen deze groepen bestaan uiteenlopende ervaringen, behoeften en perspectieven. De belangen van betrokkenen lopen niet altijd parallel en verschillen van elkaar waardoor dat soms spanningen met zich meebrengt. Juist daarom achten wij het van belang dat wet- en regelgeving op dit terrein zorgvuldig wordt afgewogen en dat rekening wordt gehouden met de complexiteit van de praktijk waarin afstand en adoptie plaatsvinden en de effecten van wetgeving op de praktijk zoals wij die kennen.

Onze reactie is gebaseerd op twee uitgangspunten die voor Fiom centraal staan in het werken met deze doelgroepen. In de eerste plaats onderschrijven wij het **fundamentele recht van ieder mens om toegang te hebben tot informatie over zijn of haar afstamming en ontstaansgeschiedenis** en om op te groeien met behoud van eigen identiteit. Voor veel mensen vormt kennis over hun herkomst een essentieel onderdeel van identiteitsvorming, persoonlijke ontwikkeling en het kunnen plaatsen van het eigen levensverhaal.

Daarnaast hechten wij groot belang aan het **zelfbeschikkingsrecht van ongewenst zwangere vrouwen**. Iemand die een ongewenste zwangerschap meemaakt dient de ruimte te hebben om zelfstandig en zorgvuldig keuzes te kunnen maken over de toekomst van zichzelf en die van het kind. Dit vraagt om goede informatievoorziening, passende ondersteuning en een juridisch kader dat ruimte laat voor weloverwogen besluitvorming.

Beide uitgangspunten bekijken we vanuit de waarde van het hebben van *eigen regie*. Vanuit deze blik hebben wij het voorliggende wetsvoorstel bestudeerd en zijn er een aantal punten waarvoor we uw aandacht willen vragen.

Hoofdstuk 1: Algemene Bepalingen

Artikel 1:1 (Definities)

In onze optiek ontbreken een aantal essentiële definities. Zo pleiten wij ervoor om het begrip **informatie over de ontstaansgeschiedenis** wettelijk te verankeren. Onder informatie over de ontstaansgeschiedenis wordt verstaan: de wordingsgeschiedenis ofwel narratieve (verhalende) identiteit van een kind dat bijdraagt aan een samenhangend levensverhaal en inzicht in de eigen afstamming ten tijde van conceptie, geboorte en eerste levensfase. Naast genetische, biologische aspecten behoort tot de ontstaansgeschiedenis ook informatie over de omstandigheden rondom de geboorte en eventuele redenen voor afstand en/of adoptie. In de Memorie van Toelichting (MvT) wordt dit ook duidelijk omschreven op pagina 9. Door dit begrip en niet de beperktere versie van afstammingsinformatie in de wettekst op te nemen, kan de bredere context die juist zo van belang is bij het achterhalen van je ontstaansgeschiedenis als wettelijk kader voor betrokken instanties en organisaties dienen.

Tegen deze achtergrond pleiten wij ervoor om in de MvT, daar waar **afstammingsinformatie** wordt genoemd, ook het begrip **informatie over de ontstaansgeschiedenis** te gebruiken.

Daarnaast zien wij graag een definitie terug voor de doelgroep waar dit wetsvoorstel bedoeld is, namelijk de **afgestane/geadopteerde**.

In artikel 1.1 wordt het **adoptiedossier** gedefinieerd. Echter ontbreekt de definitie van wat er onder een **afstandsdossier** wordt verstaan. We zien graag dat een definitie van het afstandsdossier wordt toegevoegd aan dit artikel om de verschillen tussen deze twee dossiers vast te leggen.

Aanvullend achten wij het zinvol dat in de MvT een nadere toelichting wordt opgenomen over het eigenaarschap van adoptie- en afstandsdossiers. In de praktijk blijkt hierover regelmatig onduidelijkheid te bestaan. Betrokkenen gaan er niet zelden van uit dat zij eigenaar zijn van het dossier dat over hen is gevormd, terwijl een dergelijk dossier in beginsel onderdeel uitmaakt van het archief van de organisatie of persoon die het dossier heeft gevormd, zoals een hulpverleningsorganisatie, vergunninghouder of overheidsinstantie. Hierbij is van belang onderscheid te maken tussen de dossierdrager (het fysieke of digitale bestand) en de daarin opgenomen gegevens. Het eigendom ziet op de dossierdrager en berust in beginsel bij de organisatie of persoon die het dossier heeft gevormd.

Het expliciteren van dit uitgangspunt in de MvT kan bijdragen aan meer duidelijkheid. Belangrijk hierbij te benoemen is dat als iemand geen eigenaar van een dossierdrager is, dat niet wil zeggen dat deze persoon geen zeggenschap en rechten heeft met betrekking tot de informatie die over hen is vastgelegd. Integendeel: wij onderschrijven juist dat het voor geadopteerden, afstandouders en andere betrokkenen niet alleen van groot belang is dat zij inzage kunnen krijgen in documenten die op henzelf betrekking hebben, maar dat dit hun recht is.

Hoofdstuk 2: Taak en bevoegdheden van de centrale autoriteit

Voor wat betreft de beoogde wetsartikelen rondom het afbouwen van interlandelijke adoptie sluiten wij ons aan bij de standpunten van INEA.

Hoofdstuk 3: Adoptiedossiers

Wij zijn voorstander van het duurzaam behouden van dossiers die informatie over de ontstaansgeschiedenis bevatten. Afstands- en adoptiedossiers zijn een rijke bron aan informatie over de ontstaansgeschiedenis en zijn soms voor een geadopteerde de enige manier om hier inzicht in te krijgen. Daarom is het de taak van Fiom, en ook andere dossierhoudende instanties en personen, om niet alleen de dossiers duurzaam te bewaren, maar ook zorg te dragen voor (begeleiding bij) inzage van de dossiers door betrokkenen. In het licht van het voorgaande gaan wij hieronder nader in op de (beoogde) wetsartikelen die betrekking hebben op de overdracht, het behoud en de toegankelijkheid van deze dossiers.

Artikel 3:2

Hoe dient de zinsnede “die als derden betrokken zijn geweest bij het tot stand brengen van de opnemings van een kind ter adoptie in het gezin van de adoptiefouders” worden uitgelegd?

Stel dat iemand ooit betrokken is geweest bij de adoptie van kinderen uit het buitenland en hij is inmiddels zelf overleden, maar zijn erfgenamen hebben de adoptiedossiers nog wel in hun bezit, dan geldt deze bepaling als je de tekst letterlijk neemt niet voor hen. Dat lijkt tegenstrijdig te zijn met wat er in de MvT (pagina 59-60) staat vermeld: “Bij een natuurlijk persoon valt ook te denken aan de situatie dat de adoptiedossiers na overlijden onderdeel gaan uitmaken van een nalatenschap, maar de erfgenamen deze dossiers niet zelf willen of kunnen beheren.”

Omwillen van het belang van het behouden van deze dossiers bevelen wij aan om hier duidelijkheid over te scheppen en op te nemen dat deze mogelijkheid tot overdracht ook voor erfgenamen en/of rechtsopvolgers van de derde geldt.

Aanvullend rijst de vraag: is vereist dat er een inhoudelijk direct verband bestaat tussen de betrokkenheid van de derde en de adopties waarop de door hem of haar beheerde dossiers zien?

Artikel 3:4

De voorgestelde artikelen 3:2, 3:3 en in het bijzonder 3:4 laten zien dat er een duidelijke intentie is om adoptie- en afstands dossiers duurzaam te behouden en toegankelijk te maken. Het belang daarvan onderschrijven wij.

Voor wat betreft artikel 3:4, waarin deze bepalingen van overeenkomstige toepassing worden verklaard op afstands dossiers, zien wij echter fundamentele aandachtspunten. Dit artikel lijkt adoptiedossiers en afstands dossiers in juridische zin gelijk te behandelen, terwijl er in de praktijk en in de onderliggende rechtsverhoudingen sprake is van wezenlijke verschillen.

Met name bij oudere dossiers zijn afstands dossiers en hulpverleningsdossiers vaak met elkaar verweven. Op (delen van) deze dossiers rust een strikte geheimhoudingsverplichting, voortvloeiend uit de professionele relatie tussen hulpverlener en cliënt, zoals vastgelegd in de beroepscode Sociaal Werk. Deze verplichting dient niet alleen het individuele belang van betrokkenen, maar ook het bredere maatschappelijke belang van vertrouwelijkheid binnen de hulpverlening, en werkt bovendien door na overlijden.

Tegen die achtergrond achten wij het niet passend dat private organisaties met een dergelijke geheimhoudingsplicht (gevoelige) informatie zonder meer overdragen aan de overheid (in de vorm van het Nationaal Archief). De mogelijkheid om dossiers over te dragen aan de overheid wordt geïntroduceerd zonder dat hiervoor een helder kader, duidelijke definities of een nadere afbakening wordt gegeven. Zo blijft onduidelijk wat precies onder "afstandsdoossiers" en "duurzaam beheer" moet worden verstaan. Daarnaast roept de formulering in artikel 3.4 "tenzij de wet voor deze beheerder anders bepaalt" de vraag op: wat zijn omstandigheden waaronder een beheerder een afstandsdoossier niet zou kunnen overdragen? De MvT geeft geen antwoord op die vraag. Hierdoor ontbreekt het in de huidige formulering aan voldoende houvast voor de praktijk, terwijl bij de omgang met gevoelige persoonsgegevens zorgvuldigheid en rechtszekerheid essentieel zijn.

Daarnaast leidt de huidige formulering ertoe dat de bepalingen uit hoofdstuk 3 feitelijk één-op-één van toepassing worden verklaard op afstandsdoossiers, zonder dat specifiek voor deze categorie dossiers is uitgewerkt hoe dit zich verhoudt tot bestaande rechten en verplichtingen. De MvT biedt op dit punt onvoldoende verduidelijking.

Dit is extra relevant omdat met deze bepalingen fundamentele rechten en waarborgen geraakt worden, zoals de bescherming van persoonsgegevens (AVG) en het recht op eerbiediging van het privéleven. De wetgever kan onder voorwaarden beperkingen aanbrengen, maar dat vraagt wel om een zorgvuldige en goed onderbouwde motivering. Voor adoptiedoossiers is die nadere onderbouwing aanwezig, maar voor afstands- en hulpverleningsdoossiers ontbreekt deze. Daardoor ontstaat het risico dat bestaande rechten en geheimhoudingsverplichtingen worden doorkruist, zonder dat duidelijk is waarom en binnen welke kaders dat gerechtvaardigd is.

Ook speelt mee dat overdracht aan de overheid een vorm van verdere verwerking is die betrokkenen niet vanzelfsprekend hoeven te verwachten. Dit kan spanning geven met de vertrouwensbasis waarop deze dossiers tot stand zijn gekomen. Bovendien is het de vraag in hoeverre een dergelijke overdracht in de praktijk standhoudt, aangezien betrokkenen op grond van bestaande wet- en regelgeving bezwaar kunnen maken.

Daarbij merken wij op dat deze doossiers duurzaam bij ons worden bewaard. Wij hanteren daarbij een inzagebeleid waarin het ruime begrip *ontstaansgeschiedenis* centraal staat. Daarmee wordt in belangrijke mate al invulling gegeven aan de doelen die met deze wetsartikelen worden beoogd.

Wat voor ons belangrijk is, is dat betrokkenen – bijvoorbeeld afstandsmoeders die destijds geen regie hebben ervaren - nu wel regie ervaren. Dat betekent dat wij, als zij wensen dat hun dossier wordt overgedragen, daarin individueel willen meebewegen. Tegelijkertijd vinden wij het van belang dat een dergelijke overdracht plaatsvindt op basis van een duidelijke en toereikende wettelijke grondslag. Die zien wij op dit moment nog onvoldoende terug. Zonder duidelijkheid daarover ontstaat het risico dat wij niet in lijn met de geldende regels handelen en daar achteraf op worden aangesproken.

Daarbij vinden wij het belangrijk dat binnen deze kaders niet alleen oog is voor de wensen van degene die overdracht verzoekt, maar ook voor de belangen en rechten van andere betrokkenen die in de dossiers worden genoemd. Het gaat immers om gevoelige en persoonlijke informatie van meerdere personen, waarvoor een zorgvuldige afweging noodzakelijk is.

Wij hebben daarom behoefte aan heldere kaders en een nadere uitwerking, zodat wij op een zorgvuldige en juridisch houdbare manier - met oog voor alle betrokken belangen - uitvoering kunnen geven aan deze wens. Daarom pleiten wij ervoor om artikel 3:4 te heroverwegen en nader uit te werken.

Artikel 3:7

Wij vragen ons af of individuen zich zullen beseffen dat zij verplicht inzage in dossiers dienen te geven. En is voor hen voldoende duidelijk op welke manier zij een belangenafweging tot inzage kunnen maken? En wat de consequenties zijn als zij geen inzage geven? Wij raden aan om dossierhoudende individuen hierover actief te informeren.

Begeleiding

Zoals bekend beheren wij een groot aantal dossiers over afstand, adoptie en verblijf in voormalige moeder- en kindhuizen. Voor deze dossiers **bieden wij bij de inzage begeleiding aan**. Het opnieuw inzien van een dossier kan leiden tot het herbeleven van trauma, terwijl ook het kennismaken van de daarin opgenomen informatie als ingrijpend wordt ervaren. Bovendien realiseren we ons dat dossierinzage bij Fiom, die ook destijds betrokken was bij de afstand, óók voor herbeleving kan zorgen. Dit erkennen we en hier hebben we aandacht voor bij de huidige (begeleidingen bij) inzages. We weten dat het onbegeleid kennismaken van dossiers kan leiden tot hertraumatisering, met name wanneer betrokkene daarbij geen passende ondersteuning ontvangt. In dergelijke gevallen kan **kennisname zelfs een contraproductief effect hebben**.

Om die reden bieden wij professionele en begeleide inzage aan indien de betrokkene dit wenst. Deze begeleiding kan, indien nodig, ook op locatie bij betrokkenen plaatsvinden.

Tegen deze achtergrond achten wij het van belang dat het recht op passende begeleiding bij dossierinzage expliciet wordt geborgd zodat de persoon zelf regie heeft over het proces. Eigen regie betekent ook: kunnen kiezen voor geen begeleiding. Dit recht zou voor alle betrokkenen moeten gelden, ongeacht de plaats waar het dossier wordt ingezien, waaronder begrepen inzage bij een archiefinstelling zoals het Nationaal Archief. Verankering van de mogelijkheid tot passende begeleiding bij inzage draagt bij aan een zorgvuldige en verantwoorde wijze van kennisname van deze gevoelige informatie.

Toevoegen van informatie aan een bestaand dossier

Uit een ingediende motie¹ en vanuit de praktijk merken wij dat er behoefte bestaat aan het toevoegen van een zogenoemde **moederbrief** aan een afgesloten afstandsdossier. De inhoud en het taalgebruik in dergelijke dossiers komen lang niet altijd overeen met de wijze waarop een afstandsmoeder de afstand destijds heeft beleefd. Het kan daarom van grote waarde zijn om een brief toe te voegen waarin haar eigen perspectief wordt verwoord.

Ook voor afgestanen / geadopteerden kan het betekenisvol zijn om een **brief** toe te voegen aan het dossier. Daarom zouden we niet alleen willen spreken over **moederbrief**, maar over een **brief**. Het biedt afgestanen / geadopteerden namelijk de mogelijkheid om aan te geven dat bepaalde

¹ motie van Michon-Derkzen c.s., Kamerstukken II 2024/25, 33 836, nr. 114.

informatie in het dossier onjuist of onvolledig is, of om hun eigen lezing van de gebeurtenissen vast te leggen, of foto's toe te voegen. Op die manier kan dit perspectief onderdeel worden van het dossier, mede met het oog op toekomstige generaties of andere betrokkenen die inzage krijgen.

Deze mogelijkheid wordt op dit moment niet geboden door het Nationaal Archief. Het Nationaal Archief beheert afgesloten archieven zoals deze zijn overgedragen door de archiefvormer en voegt daaraan in beginsel geen nieuwe informatie toe, om de authenticiteit en betrouwbaarheid van het archief te waarborgen. Bij Fiom wordt een dossier als "levend" gezien, waarmee bedoeld wordt dat er ten alle tijde een document kan worden toegevoegd.

In een Kamerbrief² heeft het Nationaal Archief echter aangegeven bereid te zijn te verwijzen naar aanvullende informatie. Daarbij is tevens vermeld dat wordt onderzocht op welke wijze hieraan nader vorm kan worden gegeven. Wij hebben bij het Nationaal Archief aangegeven hierover graag mee te denken.

Ten slotte merken wij op dat in de huidige praktijk bij afstands zaken, begeleid door Fiom, reeds wordt gewerkt met een aanvullend inlegvel, waarin tekst en uitleg wordt gegeven over hedendaagse inzichten en regelgeving. Daarnaast wordt, waar mogelijk, een interview afgenomen aan afstandsouder(s). Dit alles met als doel om de ontstaansgeschiedenis zo volledig mogelijk vast te leggen voor het afgestane kind.

Hoofdstuk 6: Wijziging van andere wetten

Artikel 1:4a lid 2

Wij sluiten ons aan bij het advies van INEA om een kosteloze voor- en achternaamswijziging voor geadopteerden wettelijk te verankeren. Zowel voor binnenlands als interlandelijk geadopteerden. In het verlengde hiervan vragen wij aandacht voor artikel 1:4a lid 2.

De naam die door biologische ouders is gegeven maakt een wezenlijk onderdeel uit van de eigen identiteit en levensgeschiedenis. Het behouden van de oorspronkelijk gegeven voornaam draagt daarom bij aan de identiteitsontwikkeling van een kind. Om die reden achten wij het van groot belang dat deze voornaam bij adoptie behouden blijft. Ofwel dat een tweede naam gegeven wordt, maar dat in ieder geval de eerst gegeven voornaam behouden blijft. We pleiten er dan ook voor dat dit wordt toegevoegd aan de huidige conceptwettetekst of wordt verduidelijkt in de MvT.

Artikel 231

Vanwege de vergaande juridische gevolgen van herroeping vinden wij het belangrijk dat de belangen van de biologische ouder(s) ook worden meegewogen, indien dit niet al gedaan wordt.

De huidige wettetekst lijkt aan te geven dat herroeping ook mogelijk wordt voor minderjarigen. Of althans daar wordt geen duidelijkheid over geboden. Bij herroeping van adoptie door een minderjarige dient ook expliciet aandacht besteed te worden aan wie het gezag toegekend zal worden. Gezien het uitgangspunt dat een afstandsouder vrijwillig afstand van het kind heeft gedaan, vinden wij het zeer onwenselijk dat het gezag na herroeping, zonder samenspraak met de biologische

² [Kamerbrief voortgang afstands- en adoptiedossiers](#) | [Kamerstuk](#) | [Rijksoverheid.nl](#)

ouder(s), aan de biologische ouder toe zou komen.

Artikel 243c

Naar aanleiding van dit wetsartikel hebben wij een tweetal vragen:

1. Kunnen mensen die wel in Nederland een vaste verblijfplaats hebben, maar geen Nederlandse nationaliteit, een kind adopteren?
2. Is nagedacht over de positie van kinderen die in Nederland worden geboren en een niet Nederlandse moeder hebben, waarbij het land van herkomst van moeder stelt dat het kind naar dit land moet worden overgebracht? Bijvoorbeeld in het geval van een Poolse arbeidsmigrant is het theoretisch mogelijk dat Polen stelt dat het kind daar dient op te groeien. In de praktijk is dit naar ons weten nog niet voorgekomen.

In de MvT (op pagina 76) wordt genoemd dat is overwogen om een leeftijdsgrens te stellen voor de opnemings in het bestand dat de Raad voor de Kinderbescherming (RvdK) bijhoudt, vergelijkbaar met een leeftijdsgrens zoals in de huidige Wet opnemings buitenlandse kinderen ter adoptie (Wobka) wordt gehanteerd. Na ambtelijk ingewonnen advies van de Raad voor Strafrechtstoepassing en Jeugdbescherming (RSJ) is vooralsnog afgezien van het opnemen van (maximale) leeftijdsgrenzen voor aspirant-adoptiefouders die een in Nederland geboren kind van wie afstand is gedaan, willen adopteren. Echter, Fiom pleit ervoor de leeftijdsgrens voor aspirant-adoptiefouders te behouden: het is nu (volgens de Wobka) 41 jaar en we zien geen reden om hiervan af te wijken. In de praktijk blijkt dat de leeftijdsgrens een goede indicator is voor de geschiktheid en vooral fitheid van de aspirant-adoptiefouders. Dit sluit ook aan bij de wensen van de biologische ouders bij het uitspreken voor een voorkeur voor een aspirant-adoptiefgezin. Daarnaast wensen wij duidelijkheid te geven en geen valse verwachtingen te scheppen aan aspirant-adoptiefouders bij hun inschrijving. Zoals de MvT aangeeft, gaat het traject al met veel onzekerheid voor de aspirant-adoptiefouders gepaard.

Bovenal vinden wij het belangrijk dat bij het samenstellen van het bestand met gezinsprofielen van aspirant-adoptiefouders gekeken wordt naar diversiteit. Voldoende verscheidenheid in het bestand stelt de biologische ouder in staat om een weloverwogen voorkeur uit te spreken, zodat het kind geplaatst kan worden in een passend aspirant-adoptiefgezin. Een breed en gevarieerd aanbod aan profielen vergroot namelijk de kans dat voor ieder kind een gezin kan worden gevonden dat zo goed mogelijk aansluit bij zijn of haar achtergrond.

Zoals in de MvT vermeld staat (op pagina 77) wordt op dit moment bij adoptie, anders dan bij pleegzorg, geen reguliere nazorg aangeboden. Dit omdat het kind met de adoptie juridisch als een eigen kind van de adoptiefouders wordt gezien. Fiom bepleit dat reguliere nazorg wél nodig is voor kinderen die zijn geadopteerd. Juist voor kinderen die vroegkinderlijk trauma hebben meegemaakt dient nazorg geborgd en actief aangeboden te worden. We bevelen daarom vaste contactmomenten aan waarop het adoptiefgezin benaderd wordt. Daarnaast dient hulp op maat beschikbaar en makkelijk toegankelijk te zijn.

Mocht dit niet mogelijk zijn ná het uitspreken van de adoptie, dan wel in het eerste jaar als de voogdij nog bij de voogd ligt. Het is hierbij belangrijk dat de voogd pas na een jaar de voogdij kan overdragen aan de aspirant-adoptiefouders, zoals dat nu ook in het Protocol "Afstand ter adoptie" is opgenomen. In de praktijk zien we vaak dat dit eerder gebeurt. Dat is onwenselijk omdat de adoptie

op dat moment nog niet is uitgesproken en biologische moeder kan terugkomen op haar besluit.

De voorgestelde bepaling dat aspirant-adoptiefouders bij hun aanvraag een bewijs van voorlichting overleggen dat niet ouder is dan zes maanden, onderstreept het belang van een goede en actuele voorbereiding. Dat uitgangspunt ondersteunen wij. Echter, in samenhang met de verdere procedure, waarin het onderzoek door de RvdK na de aanvraag start, zien wij aandachtspunten in de uitvoerbaarheid. In de praktijk bestaan er momenteel aanzienlijke wachttijden voordat dit onderzoek daadwerkelijk aanvangt. Hierdoor kan er al snel een lange periode ontstaan tussen het moment van voorlichting, het onderzoek en tot slot de plaatsing.

Dat roept de vraag op in hoeverre een termijn van zes maanden aan het begin van het traject effectief bijdraagt aan het doel van goed voorgelichte aspirant-adoptiefouders. Het risico bestaat dat de kennis juist verderop in het traject onder druk komt te staan, terwijl daar geen aanvullende borging voor is ingericht. Wij raden daarom een meer doorlopende vorm van voorlichting aan, bijvoorbeeld via periodieke updates of een terugkombijeenkomst gedurende de wachttijd. Dit draagt eraan bij om aspirant-adoptiefouders zo goed mogelijk op de behoeften van het kind voor te bereiden en beter aan te sluiten bij de verschillende fasen in het traject.

Ook is het op dit moment onduidelijk wat er gebeurt wanneer de termijn van zes maanden is verstreken: is het mogelijk om een bewijs te vernieuwen, of dienen aspirant-adoptiefouders de volledige voorlichting opnieuw volgen? Of is adoptie dan geen mogelijkheid meer? Duidelijkheid hierover is van belang voor zowel uitvoerbaarheid als rechtszekerheid. Zeker gezien de duur van het gehele traject.

Tot slot achten wij het van belang om, naast eisen aan aspirant-adoptiefouders, ook te kijken naar de doorlooptijden binnen de procedure zelf. Het verbinden van termijnen aan het onderzoek kan bijdragen aan een beter evenwicht tussen zorgvuldigheid en uitvoerbaarheid.

Overig aandachtspunt – nazorg

Een belangrijk onderwerp dat niet terugkomt in het wetsvoorstel maar dat wel aandacht heeft, is de vraag naar passende nazorg en psychologische ondersteuning. Graag zien wij een wettelijke basis terug voor het bieden van psychosociale ondersteuning aan personen die door afstand en adoptie psychische belasting ervaren.

Met de diensten die wij aanbieden – dossierinzages, zoekacties, één-op-één gesprekken en groepsgesprekken – voorzien wij in een duidelijke behoefte. Alleen is onze rol hierin begrensd. Door onze doelstelling kunnen wij slechts een deel van de benodigde ondersteuning bieden. Wanneer aanvullende of specialistische hulp nodig is, blijkt de doorgeleiding naar passende zorg in de praktijk niet altijd mogelijk. Terwijl hier wel een sterke behoefte naar is voor zowel afstandsouders als afgestane/geadopteerden. Structurele, toegankelijke en specialistische nazorg is essentieel en noodzakelijk om herstel aan deze groepen te kunnen bieden.

Tot slot

Het conceptwetsvoorstel markeert een belangrijke beweging: we zien de intentie om meer recht te doen aan de complexiteit die afstand en adoptie met zich meebrengt en om herstel te bieden voor

het leed dat is veroorzaakt.

Onze dagelijkse praktijk laat zien hoe gelaagd de werkelijkheid is. Juist daarom zien wij ruimte om het voorstel verder aan te scherpen. Door beter aan te sluiten bij wat mensen in de praktijk ervaren, kan dit wetsvoorstel uitgroeien tot meer dan een goede stap: het kan bijdragen aan erkenning, zorgvuldigheid en herstel.

Voor nadere toelichting op de beschreven aandachtspunten zijn wij uiteraard beschikbaar. U kunt daarvoor contact opnemen met ondergetekende.

Met vriendelijke groet,

Ellen Giepmans MSc
Directeur-bestuurder Fiom

